

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012. Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud. Ako su Vam potrebne dodatne informacije, pogledajte detaljnu naznaku o autorskim pravima na kraju ovog dokumenta.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Obaveštenje o praksi Suda br. 108

maj 2008.

N. protiv Ujedinjenog Kraljevstva (N. v. the United Kingdom) **- 26565/05**

presuda od 27.5.2008. godine [Veliko veće]

Član 3

Proterivanje

Predložena deportacija pacijentkinje zaražene virusom HIV u njenu zemlju porekla, u kojoj nije imala siguran pristup odgovarajućem lečenju: *deportacija ne bi predstavljala povredu*

Činjenice: Podnositeljka predstavke N, državljanka Ugande, je 1998. pod lažnim imenom ušla u Ujedinjeno Kraljevstvo i zatražila azil. Tokom narednih meseci joj je postavljena dijagnoza dve bolesti svojstvene AIDS i visok nivo imunosupresije. Lečena je antiretroviralnim lekovima i njeno stanje je počelo da se stabilizuje. Državni sekretar je 2001. odbio njen zahtev za azil zbog neverodostojnosti, kao i tvrdnju da bi njeno proterivanje predstavljalo nečovečno postupanje suprotno članu 3 Konvencije. Iako je organ koji razmatra žalbe na rešenja kojima se odbijaju zahtevi za azil usvojio njenu žalbu u pogledu povrede člana 3, tu odluku je ukinuo Imigracioni apelacioni sud, koji je zaključio da je u Ugandi dostupno lečenje, mada ne na nivou lečenja dostupnog u Ujedinjenom Kraljevstvu. Žalbe podnositeljke predstavke Apelacionom sudu i Domu lordova su odbijene. Na dan kada je Veliko veće donelo presudu, zdravstveno stanje podnositeljke predstavke je bilo stabilno, bila je u stanju da putuje i očekivalo se da će njeno stanje biti dobro dok god prima osnovnu terapiju koja joj je potrebna. Dokazi na raspolaganju nacionalnim sudovima su, međutim, ukazivali na to da će se njeno stanje brzo pogoršati ako joj budu uskraćeni lekovi koje je primala u Ujedinjenom Kraljevstvu, da će imati zdravstvene tegobe i bolove i umreti u roku od nekoliko godina. Prema informacijama koje je prikupila Svetska zdravstvena organizacija, u Ugandi postoje antiretroviralni lekovi, premda ih zbog nedostatka sredstava prima samo polovina onih kojima je potrebna. Podnositeljka predstavke je tvrdila da ona ne bi mogla sebi da priušti terapiju i da joj ona ne bi bila dostupna u seoskoj sredini iz koje potiče. Činilo se da ima članove porodice u Ugandi, iako je ona tvrdila da oni ne bi bili voljni ili u stanju da se brinu o njoj ako bi bila teško bolesna.

Pravo: Član 3 – Sud je ukratko izložio načela koja se odnose na proterivanje teško bolesnih ljudi: stranci koji podležu proterivanju u načelu ne mogu da se pozivaju na pravo da ostanu na teritoriji neke Države ugovornice da bi nastavili da koriste medicinsku, socijalnu ili neku drugu vrstu pomoći i usluga koje se u njoj pružaju. Činjenica da bi se u slučaju deportacije situacija podnosioca predstavke pogoršala, uključujući i očekivano trajanje njegovog života, sama po sebi nije dovoljna da bi dovela do povrede člana 3. Odluka o deportaciji stranca koji boluje od teške mentalne ili fizičke bolesti u zemlju u kojoj su mogućnosti lečenja te bolesti lošije od onih u Državi ugovornici može pokrenuti pitanje povrede člana 3, ali samo u veoma izuzetnim slučajevima, u prisustvu ubedljivih humanitarnih razloga protiv deportacije, kao u predmetu *D. protiv Ujedinjenog Kraljevstva* ([*D. v. the United Kingdom*] *Izveštaji o presudama i odlukama* [*Reports of Judgments and Decisions*] 1997-III – podnosilac predstavke je bio teško bolestan i činilo se da umire, a nisu postojale nikakve garancije da će u svojoj zemlji porekla imati medicinsku pomoć i negu i da tamo ima porodicu koja bi bila voljna ili u stanju da mu obezbedi minimalnu količinu hrane, krov nad glavom ili socijalnu podršku). Član 3 ne nameće obavezu Državi ugovornici da ublaži nejednakosti u nivoima lečenja dostupnim u različitim zemljama tako što će obezbeđivati besplatnu i neograničenu zdravstvenu negu svim strancima koji nemaju pravo da ostanu na teritoriji pod njenom nadležnošću. Konačno, ova načela moraju da se primenjuju u odnosu na proterivanje svakog lica koje boluje od bilo koje teške fizičke ili psihičke bolesti koja se pojavila prirodno i koja može izazvati patnju i bolove i smanjiti očekivano trajanje života i iziskivati specijalizovano lečenje koje možda nije lako dostupno u zemlji porekla podnosioca predstavke ili koje je možda dostupno ali je prilično skupo.

U slučaju podnositeljke predstavke, njen zahtev je bio zasnovan isključivo na njenom teškom zdravstvenom stanju i nedostatku adekvatnog lečenja u njenoj zemlji porekla. Činjenica da joj je Ujedinjeno Kraljevstvo obezbedilo lekarsku i socijalnu pomoć u javnom trošku dok se odlučivalo o njenom zahtevu za azil i tvrdnjama o povredi Konvencije sama po sebi ne podrazumeva dužnost Ujedinjenog Kraljevstva da nastavi da se stara o njoj. Premda bi bili pogođeni njen kvalitet života i očekivano trajanje života ako bi bila vraćena u Ugandu, njeno stanje nije kritično. Procene brzine pogoršanja njenog zdravstvenog stanja i dostupnosti lečenju, podršci i nezi, uključujući i pomoć srodnika bi se u izvesnoj meri svele na nagađanja, naročito s obzirom na stalni napredak u lečenju HIV i AIDS širom sveta. U njenom slučaju stoga ne postoje „veoma izuzetne okolnosti“.

Zaključak: nema povrede (četnaest glasova za, tri protiv).

Obaveštenja o praksi Suda dostupna su na sledećem linku: [Case-Law Information Notes](#)

© Savet Evrope/Evropski sud za ljudska prava, 2012.

Engleski i francuski predstavljaju službene jezike Evropskog suda za ljudska prava. Ovaj prevod je realizovan uz podršku Trast fonda za ljudska prava Saveta Evrope (www.coe.int/humanrightstrustfund). On ne obavezuje Sud, niti Sud preuzima bilo kakvu odgovornost za njegov kvalitet. Može se preuzeti iz baze podataka sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) ili iz bilo koje druge baze podataka kojoj ga je Sud prosledio. Može se objavljivati u nekomercijalne svrhe pod uslovom da se navede ceo naslov predmeta, zajedno sa navedenom naznakom o autorskim pravima i uz pominjanje Trast fonda za ljudska prava. Molimo Vas da kontaktirate publishing@echr.coe.int ukoliko nameravate da koristite bilo koji deo ovog prevoda u komercijalne svrhe.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int